

Bulletin

Raad van Kerken Arnhem

Digitale nieuwsbrief nr. 40
9 september 2015
Verschijnt maandelijks

Inhoudsopgave op pagina 2

Vluchtelingen

gevlucht voor de oorlog
opgejaagd als een dier
geen voedsel of kleding
geen vreugde of plezier

kinderen worden gedood
mensen afgeslacht
om geloofsovertuiging
vervolgd en omgebracht

door een natuurramp
alles weggevaagd
geliefden verloren
door ziekten geplaagd

verlangend naar schoon water
en een fatsoenlijk bed
liefde, vrede en rust
neem hen mee in je gebed!

ieder mens heeft rechten
Chinees, Afrikaan en Arabier
wees niet langer blind
er ligt voor ons een taak hier

W. M. Veerman
(vanaf de site www.leesgedichten.nl)

L' histoire se repète

Column door Liesbeth Dessens

Deze zomer waren we een aantal weken in Frankrijk. In Normandië. Een gebied met veel geschiedenis, ook op het kerkelijke vlak. Zo bezochten wij in een van de lussen van de rivier de Seine een abdij, die van Jumièges. Dat wil zeggen: het is nu een ruïne. Schitterend onderhouden door de Franse staat.

De Normandische abdijen waren vele eeuwen lang rijk beklant en ook financieel ging het hen voor de wind. Omvangrijke gebouwen en weelderige landerijen hadden zij in bezit.

Het stak de bevolking en dat kwam tot uiting tijdens de Franse Revolutie, eind 18de eeuw. De monniken werden verjaagd en de abdij van Jumièges werd verkocht voor een bescheiden bedrag aan een opkoper. Hij brak de abdij steen voor steen af tot hij genoeg stenen verkocht had en de rest liet hij gewoon staan. En daardoor genieten we nu van een prachtige ruïne.

Het is iets om over na te denken: elders in de wereld worden heiligdommen afgebroken. Maar de geschiedenis leert dat dat al vaker is gebeurd. Ook in ons eigen land zijn kerken tijdens de beeldenstorm leeggehaald. De kerken zelf werden niet afgebroken.

En nu zitten we in onze tijd met een overschot aan kerkgebouwen. Wat te doen?

Het liefst verkopen aan een christengemeenschap, die bloeit. Ombouwen tot moskeeën, zoals die van Cordoba in de 15de eeuw juist kathedraal werd? Verkopen aan een opkoper, zoals tijdens de Franse Revolutie, die vervolgens deze stenen op de markt brengt? Als dat gebeurt kun je alleen zeggen: l' histoire se repète.

In dit nummer:

- L' histoire se repète – Column door Liesbeth Dessens
- Vluchtelingen – gedicht
- Goedheid en mededogen in de huidige actualiteit – Uit een overweging van Wim Palstra in de Regenboog
- Themaviering over oorlog, vrede en vluchtelingen – OLVé viering op 13 september
- 10e conferentie Bridge tot the future – 18 september
- Interkerkelijke gesprekskring – 9 september en 7 oktober
- Walk of peace van Schilderswijk tot Vredespaleis – 20 september
- Oorlog & Vrede in de muziek – Thee met thema 27 september
- “Waar is de mens?”, lezing door Prof. Arjo Klamer – 4 oktober
- Presentatie van het Overleg Kerken en Overheid – 13 oktober
- Klimaatlopen bij “Pelgrimages voor een rechtvaardig klimaatbeleid
- Korte berichten
- Informatie over het Stadsbestuur Arnhem
- Colofon

Goedheid en mededogen in de huidige actualiteit

Uit de overweging van Wim Palstra in de Regenboog op 6 september

Op zondag 6 september hoorden we in de viering van de Regenboog enkele gedachten bij de evangelietekst van Marcus 8: 27-37. Hier stelt Jezus de vraag wie hij eigenlijk is. Wim Palstra raakte ons met deze woorden: "Het gaat er niet om je met alle macht en kracht te handhaven, je groot te maken, maar om je te verliezen in een leven tot bevrijding en redding van mensen, om juist het leven van mensen die tot niets zijn gereduceerd waardevol te maken, om liefde en vrede te laten zien, en geen uitsluiting, laat staan vernedering. Jezus wil zeggen: God staat voor menselijkheid, met alles wat daarbij hoort: mensen tot hun recht laten komen, hen bescherming geven, hen met goedheid en mededogen behandelen. Actueler kan het niet in deze tijd waarin vluchtelingen met duizenden Europa aandoen en op zijn minst verwachten dat ze menswaardig worden behandeld en opgevangen, maar ook tot hun recht kunnen komen in landen die democratie, vrijheid en vrede in hun vaandel hebben staan.....Maar zo weten we: dit Europese verhaal van mededogen, redding en bevrijding staat nog nauwelijks in zijn kinderschoenen en moet in vele landen en in veel Europees overleg nog helemaal geschreven worden... Laten we vurig hopen dat dat binnen de Europese Gemeenschap gaat gebeuren.. Moge het zo geschieden. Amen"

Themaviering over oorlog, vrede en vluchtelingen

OLVékoor op zondag 13 september in de Walburgiskerk

“Het gaat maar door”. Er komt geen einde aan oorlog, terreur, geweld, de stroom van vluchtelingen. Het is kort samengevat het thema van de maandelijkse viering van het OLVékoor op 13 september aanstaande in de Walburgiskerk in Arnhem.

De keus van dat thema in de maand waarin Arnhemmers de oorlog in de hun stad en de massale uittocht in 1944 herdenken is hoogste actueel.

De oorlog in Syrië, Irak en Jemen gaat maar door en wie daar op zoek is naar de vrede moet ver weg.

In september vindt in Nederland ook de Vredesweek plaats, een initiatief van vredesorganisaties en van de kerken. Deze viering gaat daaraan vooraf.

Er worden liederen gezongen van Huub Oosterhuis, afgewisseld met teksten die met het thema oorlog, vrede en vluchtelingen te maken hebben.

De viering in de kerk aan het Walburgisplein begint om **10.00 uur**

10e Conferentie Bridge to the Future over het thema 'Terugkeer'

Programma en sprekers

Nederland vierde in mei '70 jaar bevrijding'. De (geëvacueerde) inwoners van Arnhem en Oosterbeek keerden veelal pas in de zomer van 1945 terug om te trachten het 'normale leven' te hervatten. De Conferentie Bridge to the Future belicht het thema vanuit verschillende invalshoeken en verbindt het ook aan de actualiteit. Nog steeds moeten mensen op tal van plaatsen in de wereld oorlogssituaties ontvluchten. Terugkeer is, zo al mogelijk, nogal eens anders dan thuiskomst.

Sprekers zijn Kees Schuyt, Geert Mak, Natascha van Weezel, luitenant-generaal Mart de Kruif en VN-gezant Sigrid Kaag.

NRC-correspondent en -columniste Caroline de Gruyter zal als gespreksleider optreden.

De 10e Conferentie Bridge to the Future vindt plaats op **vrijdagmiddag 18 september a.s. in de Eusebiuskerk in Arnhem**. De ontvangst is vanaf 13.00 uur. De conferentie is van **13.30-17.00 uur**.

De toegang tot de Conferentie is vrij (vrijwillige bijdrage) maar **aanmelden** is noodzakelijk. Dit kan via de website www.btff.nl

Voor veel vluchtelingen is terugkeer ver weg

De Nederlandse topdiplomate **Sigrid Kaag** komt naar de Conferentie Bridge to the Future in Arnhem. Zij is speciaal gezant van VN-secretaris-generaal Ban Ki Moon in Libanon en zit daar in het brandpunt van de internationale vluchtelingenproblematiek. Een kwart van de bevolking in Libanon bestaat uit vluchtelingen, vooral Palestijnen en Syriërs. Voor velen is geen terugkeer mogelijk. Welk perspectief is er voor hen? Sigrid Kaag leidde eerder de ontmanteling van chemische wapens in Syrië. Op de Conferentie Bridge to the Future kan een breed publiek van haar ervaringen en haar boodschap kennisnemen.

Interkerkelijke gesprekskring

Afgelopen seizoen is het initiatief genomen tot een interkerkelijke gesprekskring over thema's vanuit de actualiteit.

In mijn ervaring concentreren gesprekskringen zich altijd op de studie van Bijbelboeken of Bijbelse thema's, maar komt de actualiteit nooit aan bod.

En dat terwijl de wereld overspoeld wordt door gebeurtenissen waar we onze ogen niet voor kunnen sluiten.

Willen we als gelovigen relevant zijn, dan volstaat het m.i. niet om alleen de samenkomsten van de eigen gemeente te bezoeken, maar dienen we ons geloof ook handen en voeten te geven. En dat begint vooral met gezamenlijk nadenken over de vraag: "Welke rol kan ik als christen betekenen in deze wereld?"

Het idee is om 1x per maand bij elkaar te komen, op wisselende locaties, en met elkaar over een van tevoren overeengekomen thema na te denken.

Afgelopen seizoen hebben we al nagedacht over euthanasie en het vluchtelingenprobleem, thema's die ook dit seizoen weer terug mogen komen.

Iedereen mag zelf een onderwerp aandragen, liefst ondersteund door het nodige leesvoer, een tv-documentaire of andere informatie. Die persoon mag zo'n avond ook gespreksleider zijn.

Dus geen schriftlezing uit de Bijbel, maar primair een bijdrage uit bijvoorbeeld de krant. In tweede instantie kunnen we altijd in de Bijbel gaan zoeken wat daarin over het aangedragen onderwerp te vinden is.

De data zijn voorlopig de volgende:

9 september, 7 oktober, 4 november, 2 december, 6 januari, 3 februari, 2 maart, 13 april, 11 mei en 11 juni.

Het is allemaal op woensdagavond. Aanvangstijd **20.00 uur**.

Laat wie belangstelling heeft, zich per omgaande aanmelden bij Ewald den Blaauwen, email: blaauwen@tiscali.nl

Walk of Peace van Schilderswijk tot Vredespaleis

20 september

In het kader van de Pelgrimage van Gerechtigheid en Vrede wordt een vredeswandeling georganiseerd door de stad van recht en vrede Den Haag op zondag **20 september** – in de **Vredesweek**. Hierbij roepen we leden van de lid kerken van de Raad van Kerken in Nederland op om aan deze Walk of Peace deel te nemen!

We wandelen langs plekken van vrede van diverse religies om verbondenheid met elkaar te ervaren. Dat is het uitgangspunt van de vredeswandeling die het begin van de Vredesweek markeert. De televisie brengt aanslagen, geweld door IS of ander oorlogsgeweld zo dicht bij huis, dat vrede ook in Nederland niet vanzelfsprekend is. Vredesorganisatie PAX, Kerk en Vrede en de Raad van Kerken in Nederland organiseren in samenwerking met de Haagse Gemeenschap van Kerken een wandeling voor de vrede op 20 september, waar honderden deelnemers worden verwacht. De organisaties roepen mensen op om gezicht te geven aan het verlangen naar vrede. Het motto is: Vrede verbindt. De organisatie kiest voor een wandeltocht, een pelgrimage. De Walk of Peace is onderdeel van de Vredesweek, het Just Peace Festival en de wereldwijde Pelgrimage van Gerechtigheid en Vrede van de Wereldraad van Kerken.

Er zijn korte toespraken van Freek Landmeter (vredesbeweging PAX) en Hielke Wolters (Wereldraad van Kerken) en het Mamaverhalenkoor zal, samen met de rappers van het Stagehuis uit de Schilderwijk aan het einde van de wandeling optreden.

Met het initiatief richten de organisaties zich allereerst op de toegenomen onveiligheid in de wereld, zoals die naar voren komt in de beelden uit het Midden-Oosten en Oekraïne. Steeds meer mensen ontlenen er argumenten aan om meer geld aan defensie uit te geven. De initiatiefnemers willen dat automatisme in het denken doorbreken. Ze realiseren zich dat het daarbij niet alleen over de landen ver weg moet gaan, maar ook over de afgenomen tolerantie in Nederland zelf. Onderzoek wijst uit dat antisemitisme, islamofobie en homodiscriminatie in Nederland toenemen.

Ervaar hoe vrede verbindt. Zo krijgt iedere wandelaar een roos uit de handen van de Aksa moskee om deze naar het Joodse kindermemoriaal op het Rabbijn Maarsenplein te brengen. Ontmoet anderen die zich voor vrede inzetten, bezoek verwachte en onverwachte plekken in de stad. Laat je inspireren.

Op de route zijn er meerdere momenten waar je letterlijk en figuurlijk stil staat bij vrede. Op betekenisvolle plekken kun je meedoen aan activiteiten om zelf bij te dragen aan vrede. Aan het einde van de middag is er een picknick en een muzikale afsluiting

Lengte: 6 km. Starten op eigen gelegenheid tussen 13.00 – 15.00 uur

Start: Station Hollands Spoor

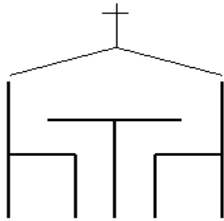
Eindpunt: Vredespaleis

Opgave: www.walkofpeace.net

Kosten: 5 euro (kinderen tot 12 jaar gratis) incl. picknick en informatiemagazine

Oorlog & Vrede in de muziek

Thee met Thema in Oosterbeek op zondag 27 september 2015

In het kader van Thee met Thema vindt op zondag 27 september een nieuwe ontmoeting plaats, die handelt over het thema Oorlog en Vrede in de muziek.

Hoewel het logisch lijkt dat er in tijden van oorlog weinig ruimte is voor uitingen van kunst, is de verbintenis tussen oorlog en kunst juist een heel hechte. Veel componisten hebben rondom dit thema boeiende werken geschreven. Vaak met een boodschap die aanzet tot nadenken.

Oorlogstrauma's kunnen er door verzacht worden. Waar wordt de luisteraar op aangesproken: zijn rede, zijn verantwoordelijkheid, empathisch vermogen, gevoel voor rechtvaardigheid? En hoe bewerkstelligt de componist dat?

Wouter Verhage, musicus en dirigent, neemt u mee in een reis langs muziekstukken die zijn gecomponeerd rondom oorlog, geweld en terrorisme in de afgelopen eeuwen tot op de dag van vandaag.

Wouter Verhage is aan het Haags Conservatorium opgeleid tot docent muziek en koordirigent

Datum: 27 september 2015 van 16.30 – ca 18.00 uur

Plaats: Vredebergkerk, Van Toulon v.d. Koogweg 3, Oosterbeek

Vanaf 16.00 uur staan thee en koffie klaar.

Ieder die zich wil laten zien en horen is van harte welkom.

Informatie: Leen van Doorn, tel. 026 333 3854

“Waar is de mens?”

De Werkgroep Geloof en Maatschappij van de Raad van Kerken Dieren e.o. organiseert regelmatig bijeenkomsten met een belangwekkend maatschappelijk thema. Daarom is Raad van Kerken zeer verheugd dat **prof. Arjo Klamer** van de Erasmus Universiteit Rotterdam op **4 oktober** een inleiding zal houden over: **De menselijke maat in de economie.**

Arjo Klamer is een van de bekendste Nederlandse economen met een grote staat van dienst. Hij doceerde tussen 1981 en 1994 economie aan universiteiten New York en Washington en is momenteel naast zijn

hoogleraarschap wethouder sociale zaken in Hilversum. Hij staat bekend om zijn kritiek op de huidige westerse economie waarin de menselijke maat verdwenen is en ook van marktwerking in de zorg. Hij is als econoom voorstander van het hanteren van belangrijke waarden i.p.v. slechts te streven naar kwantiteit. Talrijke Nederlandse en internationale boeken staan op zijn naam. Er wordt op 4 oktober stilgestaan bij: Menselijke verantwoordelijkheid voor een humane maatschappij met oog voor de menselijke maat. Welke kritiek is mogelijk op de huidige economie in Nederland gerelateerd aan onze menselijke verantwoordelijkheid voor de naaste, voor een humane maatschappij? Hoe functioneren de banken? Welke alternatieven zijn er te bieden aan “consumenten”, die niet alleen financiële belangen willen dienen? Er is ook het belang van de armen in onze maatschappij, de vierde wereld en de derde wereld. Leidraad: Is er een

“handelingsperspectief” aan te reiken? D.w.z.: Waar liggen onze mogelijkheden? Wat geeft de burger moed om actief een steentje bij te dragen aan een betere wereld? Hoe kan hij bijdragen aan verandering? Heel concreet: Waar ligt onze invloed als burger ten kwade, maar vooral ten goede?

De avond begint met een inleiding door prof Arjo Klamer. Na de pauze is er voor de bezoekers van de avond gelegenheid tot het stellen van vragen en tot het aangaan van dialoog. De bedoeling is, dat zoveel mogelijk politieke, maatschappelijke en kerkelijke organisaties uit de regio aanwezig zijn. Ieder is welkom!

Vrij entree met mogelijkheid tot een gift.

Locatie: **Ontmoetingskerk**, Admiraal Helfrichlaan 54 te **Dieren**.

Aanvang: **20.00 uur**. Zaal open: 19.30 uur.

Presentatie inventarisatie van het Overleg Kerken en Overheid

Op dinsdag 13 oktober zal van 19.30-21.30 uur de inventarisatie die het OKO heeft gehouden onder 25 kerken en kerkelijke groeperingen van hun activiteiten op het gebied van ontmoeting, hulpverlening, bezoekwerk en zingeving worden aangeboden aan de Arnhemse wijkteams.

De bijeenkomst zal plaatsvinden in de Parktoren Arnhem, Nieuwe stationsstraat 20, 15e verdieping, 6811 KS Arnhem.

Pelgrimages voor een rechtvaardig klimaatbeleid

De kerken vragen aandacht voor de VN Klimaatconferentie van Parijs

Aan het eind van dit jaar wordt in Parijs een grote klimaatconferentie van de Verenigde Naties gehouden. De zoveelste in een lange reeks. Elke keer weer zijn de berichten verontrustend: de aarde warmt op en de gevolgen daarvan zijn nu al ingrijpend in grote delen van de wereld en zullen op termijn ook ons hier ernstig treffen. De wereldleiders die samen voor verandering moeten zorgen, aarzelen, kijken naar elkaar en stellen uit. De burgers in rijke landen als het onze merken er nog te weinig van om massaal in beweging te komen. Zo komt het dat er overal op de wereld nog zo weinig schot zit in een rechtvaardig klimaatbeleid dat erger voorkomt en de lasten eerlijk wil verdelen. Net als zes jaar geleden, rond de grote conferentie in Kopenhagen, zijn kerken en (inter-)kerkelijke organisaties op het terrein van ontwikkelingssamenwerking ook nu weer actief om de eigen achterban te informeren en samen invloed uit te oefenen op de conferentiegangers. Kerken en Ngo's vormen immers zelf een wereldwijd netwerk waarin de dagelijkse ervaringen van orkanen, overstromingen en droogte concrete illustraties bieden voor de wetenschappelijke kennis van de klimaatexperts. Al meer dan veertig jaar staat klimaatverandering daarom in oecumenische verbanden op de agenda en het is eigenlijk beschamend dat wij er ons hier zo weinig aan gelegen laten liggen.

Klimaatlopen

Komende maanden werken organisaties als Kerk in Actie, Oikos, Tear, ICCO en Cordaid samen om de ernst van de klimaatverandering opnieuw aan de orde te stellen en ons het belang van een succesvolle klimaatop in Parijs op het hart te drukken. In aansluiting bij wat elders in de wereld door kerken wordt georganiseerd, hebben de organisatoren gekozen voor een programma van pelgrimages, korte wandel- en fietstochten die eindigen in een kerk, waarin onze zorg voor de Schepping samen wordt geuit en gevierd. Vanaf begin september tot aan half november worden deze pelgrimages – met een eigentijds woord ‘klimaatloop’ genoemd – op verschillende plaatsen in ons land gehouden. Afzonderlijke

kerken kunnen meedoen. Er is liturgisch materiaal beschikbaar is. Als individu of groep kun je je aansluiten bij een klimaatloop in de buurt.

Voor **Arnhemmers**: etappe **4** is in het weekend van **31 oktober en 1 november** in Ede, Wageningen en Oosterbeek.

Op zaterdag 24 oktober is er een landelijke manifestatie in Utrecht, met een wandeling langs verschillende lokale kerken. En ook de jaarlijkse Groene Kerkendag, van 10 oktober in Houten, zal aandacht besteden aan de klimaattop van Parijs.

Zullen we ook in en vanuit Arnhem dit najaar laten zien dat klimaatverandering ons raakt, als burgers en als gelovigen?

Kees Tinga (voormalig medewerker van Kerk in Actie) is als vrijwilliger betrokken bij het Klimaatloop initiatief en redactielid van de website Kerk en Milieu

Alle nodige informatie is te vinden op de websites www.klimaatloop.nl en www.kerkenmilieu.nl

Korte berichten

- Elke vrijdag 12.30-12.45 uur. **Coventrygebed** in de Walburgiskerk
- Eva Hupkes en Josefien van de Kamp bieden u vanuit SWOA de mogelijkheid uw levensverhaal te boek te stellen voor u zelf en uw (klein-) kinderen. Informatie op www.swoa.nl/projecten/levensboeken of tel. 026 3272266
- **Compassie Café op zondag 13 september 2015 over: Familie-opstellingen.**
Onder leiding van: Alexandra Oldenhof
Waar: Molen de Kroon, Klarendalseweg 82, 6822 GC Arnhem
Tijdstip: Inloop vanaf 12.30 uur; start 13 00 uur. Dan worden de deuren gesloten.
Reservering is niet nodig. Kosten: een kleine vergoeding voor consumpties
Informatie: info@cityforcompassion.nl en www.cityforcompassion.nl, tel. 06 55963912
- Op **zondag 20 september** is er een gezamenlijke vredesviering van Katholiek en Protestant in de **Salvatorkerk**, Salvatorplein. Het thema is '**Vrede verbindt**'. Voorgangers zijn pastor Anita Coenraads van de Eusebiusparochie en ds. Hubertien Oostdijk van Andel, predikant wijkgemeente Arnhem-Zuid. De cantorij verleent haar medewerking aan deze viering en we vieren met elkaar het Avondmaal.
- **Aankondiging van twee Taizévieringen in oktober 2015!** De eerste is op **17 oktober om 19.00 uur** in de **H. Remigiuserk** te **Duiven**, met als thema: Erfgenaam uit kracht van het geloof De tweede viering is **op zaterdag 24 oktober om 19.00 uur in de Samen-op-Weg Kapel te Duiven** (ingang achter het Gemeentehuis). Thema van die viering is: H. Geest, bringer van leven en vrede. Voor beide vieringen zijn de repetities van het gelegenheidskoor op vrijdagavond 2, 9 en 16 oktober van 19.15 tot 20.45 uur in het parochiecentrum van de Remigiuserk. Zaterdag 17 oktober van 17.15 uur tot 18.00 uur een extra inzingrepetitie in de Remigiuserk. Daarna samen een boterham eten en voorbereiden op de viering zelf. Zaterdag 24 oktober gezamenlijke voorbereiding om 18.00 uur in de SoW-Kapel te Duiven. Dit jaar wordt in Taizé een jubileumjaar gevierd. 100 jaar geleden werd fr. Roger geboren. 75 jaar geleden stichtte frère Roger de communautéit in Taizé (Bourgondië).

- **Zin op zondag** met dit jaar het thema **De schone kunsten**. Iedere eerste zondag van de maand om **12.00 uur** een lezing in de **Waalse kerk**, Gasthuisstraat 1. Eerste lezing zondag **4 oktober** over **“god in de moderne kunst”** door Marcel Barnard. Vrijwillige bijdrage.
- Symposium georganiseerd door de **Seniorenraad Arnhem** op **donderdag 8 oktober 2015** van 13 tot 17 uur bij Regardz WTC (blauwe toren), Nieuwe Stationstraat 10, 6811 KS Arnhem. Onderwerp: **Hoe seniorvriendelijk is Arnhem?** Sprekers o.a.: Jan Terlouw, Gerrit Breeman (directeur Volkshuisvesting), Masi Mohammadi (lector HAN), Fiona Peters wijkcoach gemeente Arnhem, Willem Hazeleger, SWOA. Opgeven: vóór 18 september door mailen naar info@seniorenraad-arnhem.nl Meer informatie: www.seniorenraad-arnhem.nl
- **“150 psalmen vrij”** lezing door **Huub Oosterhuis** op vrijdag **16 oktober**. De lezing wordt twee maal gehouden: Van **15.00-17.00 uur** en van **19.30-21.30 uur**. Plaats: **Elizabethkapel**, Zwarteweg 25, Arnhem. Kosten: vrijwillige bijdrage. Vooraf aanmelden via info@dezijp.nl onder vermelding van *Aanmelden Psalmen* en daarbij aangeven hoeveel personen en *middag* of *avond*.

Informatie over het Stadspastoraat Arnhem

Dagelijks zijn er veel activiteiten in het Stadspastoraat Arnhem. Het Stadspastoraat is hét centrum voor bezinning en ontmoeting in onze stad in de vorm van verdiepende cursussen, workshops, lezingen, meditaties, exposities en concerten.

Enkele van de activiteiten in de komende tijd:

Radicale verwondering

donderdag 17 sept, 20.00 uur

Jan Schreurs gaat in deze lezing in op het leven en werk van de joods-chassidische denker Abraham Joshua Heschel (1907-1972). Hoe het geloof zich kan aanpassen aan een nieuwe tijd: radicale verwondering.

Compassie

Vanaf 21 september 19.00 - 21.30 uur

Als individu maken we onze eigen keuzes. Maar je verbonden weten is voor datzelfde individu net zo belangrijk als drinkwater. Deze behoeften kun je gezamenlijk herleiden naar het begrip ‘compassie’. Ontdek het allemaal in de cursus Compassie.

Speuren naar authenticiteit

woensdag 23 september, 20.00 - 22.00 uur

Individualisering werkt ook door op het gebied van geloof en religie. Geloof is iets van jezelf. Daar praat je niet over. Toch zou het mooi zijn als we dit ‘religieus zwijgen’ konden doorbreken. Maar hoe? Charles Taylor, Canadees filosoof, heeft belangrijke inzichten ontwikkeld op dit punt. Onderzoekster Moniek Steggerda vertelt haar bevindingen en daarna gaan we in gesprek.

Symposium: Om de lieve vrede

26 september, 10.00 - 14.30 uur

In het kader van de Vredesweek houden we een symposium over de interreligieuze dialoog. Mijke Jetten heeft uitgebreid onderzoek gedaan naar hoe dat interreligieuze gesprek gevoerd

kan worden. Manuela Kalsky zal daarop reageren. Er zal op deze dag ook in workshops met elkaar worden geoefend.

Uitgebreidere informatie over deze en andere activiteiten vindt u op www.stadspastoraat.nl

De adressen voor opgeven en aanmelden zijn

Stadspastoraat Arnhem

Driekoningendwarsstraat 30, tel. 026 3513185, email stadspastoraat@planet.nl

---

Colofon

Bulletin is een uitgave van de Raad van Kerken Arnhem.

Secretaris a.i.: Johannes Kon

Opmaak: Gerrit Koning

Coördinator columns: Kees Tinga

Eindredactie: Dagelijks bestuur

Alle in Arnhem gevestigde christelijke kerken en geloofsgemeenschappen kunnen in de Raad vertegenwoordigd zijn indien ze de uitgangspunten en doelstellingen onderschrijven. Voor een overzicht van organisaties en activiteiten is een brochure beschikbaar.

Kopij voor het oktobernummer inzenden vóór 8 oktober 2015 aan
bulletin.rvkarnhem@gmail.com

Het volgend bulletin verschijnt op 14 oktober 2015.

Deze nieuwsbrief wordt verzonden naar 401 emailadressen.

De Raad van Kerken te Arnhem heeft een eigen website: www.rvkarnhem.nl

Reacties op dit bulletin kunt u mailen naar onze secretaris Johannes Kon
aris.kon.arnhem11@gmail.com of naar bulletin.rvkarnhem@gmail.com